

Mantelzorg & urgentie

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding	3
1. Wat is urgentie?	4
2. Voorwaarden voor urgentie	5
3. Hoe vraag je urgentie aan?	7
4. Wat doe je na een afwijzing?	8
5. Veelgestelde vragen	9
8. Vragen? Bel de Mantelzorglijn	12

Inleiding

Zorg je voor iemand die ver weg woont en kost het reizen naar deze persoon je veel tijd? Dichter bij elkaar wonen kan het zorgen makkelijker maken.

Zoek je een sociale huurwoning om in de buurt te gaan wonen van de persoon voor wie je zorgt? Soms krijg je als mantelzorger voorrang op een sociale huurwoning. Die voorrang heet 'urgentie'. Je krijgt niet zomaar urgentie. De regels hiervoor zijn streng.

Deze gids legt uit wat urgentie is en hoe je het aanvraagt.

Let op! De informatie in dit document gaat over urgentie voor sociale huurwoningen. Voor huurwoningen in de vrije sector en bij huur via een particulier of bedrijf is deze urgentie niet mogelijk.

Deze woorden gebruiken we vaak in deze gids:

Mantelzorg

Mantelzorg is onbetaalde en vaak langdurige zorg voor familieleden of vrienden die zorg nodig hebben door ziekte, ouderdom of een beperking.

Mantelzorger

De persoon die onbetaalde en vaak langdurige zorg geeft aan een oud of ziek familielid of vriend.

Naaste

Een naaste is iemand die dichtbij je staat. Dit kan een familielid zijn, een vriend, een buur of iemand anders met wie je een persoonlijke band hebt.

Urgentie

Soms krijg je als mantelzorger voorrang op een sociale huurwoning. Dit heet urgentie.

Sociale huurwoning

Dit zijn huizen die bedoeld zijn voor mensen met een lager inkomen. Meestal huur je deze huizen bij een woningbouwvereniging.

Particuliere huur of vrije sector huur

Huizen die je huurt bij een persoon of een bedrijf. Dus huizen die geen sociale huurwoning zijn. De huur van deze huizen is vaak hoger. Soms verhuurt een woningbouwvereniging ook huizen in de vrije sector.

Woningbouwvereniging of -corporatie

Een organisatie die zich bezighoudt met de bouw, het beheer en de verhuur van betaalbare woningen

Disclaimer

Je mag niets uit dit document kopiëren, veeleenvoudigen of hergebruiken zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming vooraf van MantelzorgNL.

Mis je informatie? Of vind je informatie niet duidelijk? Bel dan de Mantelzorglijn (030 760 60 55) of stuur een e-mail naar mantelzorglijn@mantelzorg.nl. Met jouw tips kunnen wij de informatie verbeteren.

Copyright MantelzorgNL 2025

1. Wat is urgentie?

Soms krijg je als mantelzorger voorrang op een sociale huurwoning. Dit heet urgentie.

Waarom dichterbij elkaar wonen?

Zorg je voor iemand die ver weg woont? Dat maakt het zorgen soms moeilijk, zeker als de ander veel zorg nodig heeft.

Moet je vaak heen en weer reizen, of snel kunnen helpen op onverwachte momenten? Dan kan dichterbij elkaar wonen een oplossing zijn. Zo kun je beter voor de ander zorgen en mantelzorg makkelijker combineren met je werk, je gezin en andere dingen.

Wie verhuist er?

Je kunt verhuizen naar een woning dichterbij de persoon voor wie je zorgt. Of die persoon verhuist en komt bij jou in de buurt wonen.

Afhankelijk van jullie wensen en hoeveel je kunt uitgeven, kun je een huis bij elkaar in de buurt huren of kopen.

Urgentie: voorrang krijgen op een sociale huurwoning

Zoek je een sociale huurwoning om dichterbij elkaar te gaan wonen? Veel mensen zoeken een huurhuis. Daarom zijn de wachtlijsten lang. Als je mantelzorger bent, krijg je soms voorrang op een sociale huurwoning. Deze voorrang heet in officiële taal 'urgentie'.

Let op!

De informatie in deze gids gaat over urgentie voor sociale huurwoningen. Voor huurwoningen die je huurt bij een persoon of bedrijf zijn er geen voordeelregels. Je kunt daar dus geen urgentie voor aanvragen.

2. Voorwaarden voor urgentie

Om urgentie te krijgen, moet je aan voorwaarden voldoen. Deze voorwaarden verschillen per gemeente.

In elke gemeente anders

Je vraagt urgentie aan in de gemeente waar je naartoe wilt verhuizen. De voorwaarden voor urgentie verschillen per gemeente. Sommige gemeenten geven geen urgentie. Maar gelukkig kun je in steeds meer gemeenten wel urgentie aanvragen.

Waar vind ik de voorwaarden?

Wil je weten welke voorwaarden een gemeente heeft? Kijk op de website van de gemeente of de woningbouwvereniging. Of bel deze organisaties voor informatie.

De voorwaarden voor urgentie staan ook in de 'huisvestingsverordening' die bijna elke gemeente heeft. Deze kun je vinden op internet. Zoek op het woord 'huisvestingsverordening' en de naam van de gemeente. Zoek binnen het document daarna op het woord 'mantelzorg'.

Alleen mogelijk voor een sociale huurwoning

Urgentie is alleen mogelijk voor een sociale huurwoning die je huurt bij een woningbouwvereniging. Je krijgt dus geen urgentie voor vrije sector huur of particuliere huur.

Veelgebruikte voorwaarden voor urgentie

De voorwaarden voor urgentie verschillen per gemeente. Dit zijn voorwaarden die veel gemeenten gebruiken:

- Je woont minstens vijf kilometer van degene voor wie je zorgt vandaan. Sommige gemeenten gebruiken een andere afstand, bijvoorbeeld tien kilometer.
- Je laat een huis achter. Dus er komt een andere woning vrij, als jij en degene voor wie je zorgt dichterbij elkaar gaan wonen.
- Je naaste heeft veel hulp van jou nodig. Dit noemen ze intensieve mantelzorg.
- Verhuizen en dichterbij elkaar gaan wonen is nodig om de mantelzorg goed te kunnen geven. Dit moet je kunnen uitleggen met voorbeelden. Wat gaat er mis als je verder uit elkaar blijft wonen? Welke zorg kun je niet geven als je op afstand blijft wonen?
- Verhuizen is de enige oplossing om goed voor de ander te blijven zorgen. Er zijn geen andere oplossingen.
- Voorbeeld: jij helpt je ouders dagelijks met douchen en aankleden. Maar woont een half uur rijden van ze vandaan. Je vraagt urgentie aan. Die wordt afgewezen. Want de hulp voor douchen en aankleden kan ook opgelost worden met de hulp van thuiszorg.

Hulp nodig?

Wil je weten welke voorwaarden er voor urgentie gelden in een gemeente? Bel de Mantelzorglijn. We zoeken het graag voor je uit. De contactgegevens van de Mantelzorglijn staan in hoofdstuk 6.

Waar moet je op letten?

- Om urgentie te krijgen voor een sociale huurwoning moet je niet alleen voldoen aan de voorwaarden voor urgentie. Je moet ook voldoen aan de algemene voorwaarden voor sociale huurwoningen.

Voor een sociale huurwoning zijn er inkomensgrenzen. Verdien je meer dan deze grens? Dan kom je niet in aanmerking voor een sociale huurwoning. En dus ook niet voor urgentie.

Op [de site van de Rijksoverheid](#) lees je meer over de voorwaarden voor sociale huurwoningen. Kijk voor informatie ook op de site van de woningbouwvereniging waar je een huis wilt huren.

- Urgentie is meestal niet mogelijk als je naaste in een zorginstelling woont. Urgentie is bedoeld voor situaties waarbij de persoon voor wie je zorgt zelfstandig woont, in zijn of haar eigen huis.

3. Hoe vraag je urgentie aan?

Je vraagt urgentie altijd schriftelijk aan. Vaak kun je eerst een test doen of met iemand praten voor advies. Daarna weet je of je kans maakt op urgentie. En of het zin heeft om een aanvraag te doen.

Waar vraag ik de urgentie aan?

Urgentie vraag je aan bij de gemeente of bij de woningbouwvereniging. Er zijn ook gemeenten waarbij de aanvraag loopt via een onafhankelijke urgentiecommissie.

Je vraagt urgentie altijd aan in de gemeente waar jij of degene voor wie je zorgt naartoe wil verhuizen.

Hoe werkt het?

Meestal vraag je urgentie aan door het invullen van een aanvraagformulier op een website. Soms gaat het via een papieren formulier. Je vult een aantal gegevens in en beantwoordt vragen. Daarnaast moet je soms documenten meesturen. Welke documenten dit zijn, staat in het aanvraagformulier.

Eerst een advies

Vaak kun je op de website van de organisatie waar je de urgentie aanvraagt een test doen. Je vult een aantal vragen in. In de uitslag van de test staat of je kans maakt op urgentie.

Meestal kun je ook advies krijgen van een medewerker van de organisatie. In dit adviesgesprek bespreek je of het zin heeft om een aanvraag te doen.

Wat kost het?

De test op de website en een adviesgesprek zijn meestal gratis. De aanvraag zelf kost geld.

Gesprek over je aanvraag

Nadat je de aanvraag hebt verstuurd, heb je meestal een gesprek met een medewerker van de organisatie waar je de aanvraag indient. In dit gesprek leg je uit waarom de urgentie nodig is in jouw mantelzorgsituatie.

Uitslag

De organisatie beoordeelt aan de hand van je aanvraag en het gesprek of je in aanmerking komt voor urgentie. Je krijgt binnen zes weken de uitslag. Als je urgentie krijgt, dan krijg je een urgentieverklaring. Hiermee kun je met voorrang op sociale huurwoningen reageren.

Waar moet je op letten?

Veel gemeenten waarschuwen voor bureaus die aanbieden te helpen bij een aanvraag voor urgentie. Dat kost vaak veel geld. Gemeenten werken niet samen met deze bureaus.

4. Wat doe je na een afwijzing?

Is je aanvraag voor urgentie afgewezen? Dan kun je nog een keer een brief sturen en bezwaar maken. Blijft het bij een afwijzing, dan kun je je aanvraag aan de rechter voorleggen.

Bezwaarbrief sturen

Ben je het niet eens met de beslissing? Dan kun je een bezwaarbrief sturen. Daarin geef je aan dat je bezwaar maakt en zet je de redenen op een rij.

Bel de Mantelzorglijn als je hier hulp bij wilt. Een medewerker van de afdeling juridisch advies kijkt of het zin heeft om bezwaar te maken. Ook kan je gratis hulp krijgen bij het schrijven van de brief.

Naar de rechter

Heb je een bezwaarbrief gestuurd? En blijft de organisatie waar je urgentie aanvraagt bij de afwijzing? Dan kun je je aanvraag aan een rechter voorleggen. Hierbij kun je hulp vragen van een advocaat. Dit kost geld. De rechter beoordeelt nog een keer of je aan de voorwaarden voldoet en recht hebt op urgentie.

Waar moet je op letten? Naar de rechter

- Het is handig bij het schrijven van een bezwaarbrief hulp te vragen. Dit geldt ook als je naar de rechter gaat.
- Heb je een rechtsbijstandsverzekering? Vraag na welke hulp deze biedt bij bezwaar of een gang naar de rechter.
- Lid van de Woonbond? De afdeling juridisch advies van deze organisatie helpt bij het maken van bezwaar. Zie www.woonbond.nl

5. Veelgestelde vragen

Veel mantelzorgers hebben vragen over urgentie. Hieronder staan de vragen die we vaak krijgen bij de Mantelzorglijn. Misschien zit jouw vraag er ook tussen.

Waarom zijn de regels voor urgentie zo streng?

Gemeenten kunnen voorrang geven aan mensen die met spoed (andere) woonruimte nodig hebben. Als iemand voorrang krijgt, wachten andere mensen op de wachtlijst langer. Daarom wordt zorgvuldig gekeken of je aan de voorwaarden voor urgentie voldoet.

Hoe lang is de urgentie geldig?

Meestal is een urgentieverklaring zes maanden geldig.

Je moet binnen die zes maanden een woning vinden. Daarom moet je veel reageren op beschikbare woningen. Soms moet je een woning accepteren die niet helemaal aan jouw wensen voldoet.

Waar is de urgentieverklaring geldig?

De urgentieverklaring is alleen geldig in de gemeente of regio waarvoor de verklaring is afgegeven.

De organisatie waar ik de urgentie aanvraag vraagt om bewijs dat ik mantelzorger ben? Hoe kan ik dat laten zien?

Je kunt op verschillende manieren laten zien dat je mantelzorger bent:

- Vertel in een gesprek over je situatie. Of zet je situatie op papier:
 - Hoe vaak moet je bij je naaste zijn, welke zorg is er nodig?
 - Wat kan er niet nu je verder weg woont?
 - Wat gaat er (op termijn) mis als je niet dichterbij elkaar kunt wonen?
 - Waarom kan de persoon waar jij voor zorgt thuis blijven wonen als jij dichterbij woont?
 - Welke problemen lost dichterbij elkaar gaan wonen op?
- Maak een lijst met jouw mantelzorgtaken. Bekijk [hier](#) een voorbeeld.

Soms wil de organisatie waar je de aanvraag indient een verklaring van de huisarts. Huisartsen geven zo'n verklaring niet meer af. Niet alle organisaties weten dat. Je kunt dan [deze informatie](#) naar de organisatie sturen. Vraag de medewerker van de organisatie wat hij in plaats van een huisartsenverklaring wil zien. Kom je er niet uit? Bel de Mantelzorglijn.

Mijn aanvraag voor urgentie is afgewezen. Zijn er andere mogelijkheden om dichterbij mijn moeder te gaan wonen?

Dit zijn andere mogelijkheden om in de buurt van je moeder te gaan wonen:

- Woon je al in een sociale huurwoning in de gemeente of regio waar je moeder woont? Onderzoek of woningruil een mogelijkheid is. Soms werken woningbouwverenigingen in een regio samen op dit gebied. Kijk op de website van de woningbouwvereniging voor meer informatie.
- Woon je al in een sociale huurwoning in de gemeente of regio waar je moeder woont? Soms zijn er regels voor doorstromen naar een andere woning. Overleg met de woningbouwvereniging.
- Hoe oud ben je? Ben je ouder dan 50, 55 of 65+? Reageer op seniorenwoningen. Deze woningen hebben vaak minder wachttijd.
- Probeer te huren via een makelaar. Of zoek naar een woning via internet of via advertenties in de krant.
- Heb jij of heeft je moeder spaargeld? Of een koophuis met overwaarde? Misschien is een [mantelzorgwoning](#) in de buurt van jezelf of je moeder een mogelijkheid.
- Heb jij of heeft je moeder een groot (huur- of koop)huis? Misschien kun je [bij elkaar in huis gaan wonen](#).

Het lukt niet om dichterbij mijn vader met Parkinson te gaan wonen. Wat nu?

Wonen jullie ver uit elkaar? Zorg geven kost veel tijd en energie, bijvoorbeeld door de reisafstand en reistijd. Tips om het makkelijker te maken, voor jou en voor je vader:

- Verdeel de zorg. Draag zorgtaken over aan je zus die dichterbij je vader woont. Schakel je studerende neef in om af en toe opa gezelschap te houden.
- Kunnen mensen uit het netwerk van je vader helpen? Kan de buurman eens per week boodschappen doen? Wil een goede vriendin van je vader hem af en toe naar de kapper of tandarts brengen? Dat scheelt jou veel tijd en ritjes naar je vader.
- Regel (extra) professionele hulp, zoals huishoudelijke hulp, thuiszorg en dagbesteding.
- [Personenalarmering](#) zorgt voor veiligheid en snelle hulp in noodsituaties.

Mijn broer woont op een uur rijden bij mij vandaan. Ik wil urgentie aanvragen voor hem, zodat hij bij mij in het dorp komt wonen. Dan kan ik veel makkelijker voor hem zorgen. Ik haal hem dan wel uit zijn vertrouwde omgeving. Is dat erg?

Het is inderdaad belangrijk om daarover na te denken. Als je broer bij jou in de buurt woont, kun je makkelijker voor hem zorgen. Maar zijn vertrouwde omgeving, sociale contacten en de hulp van burens en vrienden laat hij achter.

Wat betekent het voor jou als je broer dichterbij woont? Je kunt dan makkelijker voor hem zorgen. Maar misschien betekent het ook dat je meer gaat zorgen voor je broer. Je moet het doen zonder de hulp van zijn burens en vrienden. Misschien gaan andere familieleden er sneller vanuit dat jij bepaalde hulp op je neemt.

Zet de voor- en nadelen van een verhuizing voor jou en je broer goed op een rij. Praat erover met je broer en andere betrokken familieleden. En denk goed na over de beslissing.

Ik werk bij een woningbouwvereniging en heb vragen over urgentie en mantelzorg. Waar kan ik terecht voor informatie?

Ook woningbouwverenigingen en andere organisaties kunnen de Mantelzorglijn bellen of mailen voor informatie. We denken graag met je mee. Bel ons gerust om te overleggen over een mantelzorgsituatie waarin een aanvraag voor urgentie loopt. Voor contactgegevens, zie het volgende hoofdstuk.

8. Vragen? Bel de Mantelzorglijn

Wil je dat iemand meedenkt over jouw situatie?

Stel je vraag aan de medewerkers van de Mantelzorglijn.

De Mantelzorglijn is elke werkdag open van 9.00 - 17.00 uur.

Bellen

Bel de Mantelzorglijn op 030 760 60 55.

WhatsApp

Stuur een WhatsApp bericht naar 06 27 23 68 54.

E-mail

Stuur een e-mail naar mantelzorglijn@mantelzorg.nl